

DECIZIA nr. 29/168
din 24 octombrie 2016

Cu privire la examinarea Raportului de monitorizare privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 de către postul de televiziune „Jurnal TV”, pentru perioada 30 septembrie – 09 octombrie 2016

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis, în cadrul ședinței publice din 26 septembrie curent, prin Decizia nr. 25/145 (pct. 1), monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Prime”, „Canal 3”, „Canal 2”, „Publika TV”, „TV 7”, „Accent TV”, „Pro TV Chișinău”, „Jurnal TV”, „N 4”, „Realitatea TV”, „Ren Moldova”, „NTV Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova), pe perioada campaniei electorale.

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (1) și (3) lit. a), art. 40 alin. (1) lit. a), b), d), art. 41 alin. (1) lit. a) din Codul audiovizualului, ale Deciziei CCA nr. 25/145 din 26.09.2016, reieșind din importanța reflectării echilibrate, echidistante și imparțiale a campaniei electorale de către radiodifuzori, în perioada 30 septembrie – 09 octombrie 2016 a fost efectuată monitorizarea principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV” („Jurnalul orei 19:00” – ora de difuzare 19:00).

Postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, în perioada de referință, 63 de subiecte cu caracter politic și electoral.

Prin scrisoarea nr. 179-E/04 din 17.10.2016, „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L., titulara postului de televiziune „Jurnal TV”, a solicitat amânarea examinării raportului de monitorizare pentru o ședință ulterioară, invocând motivul că nu au primit din timp materialele necesare pentru a-și pregăti apărarea pentru ședința nominalizată.

În cadrul ședinței publice din 17.10.2016, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a dat curs solicitării „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L.

Așadar, în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, A. Năstase a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 45,5%, fiind urmat de M. Sandu, cu 15,5%. M. Lupu a fost mediatizat în volum de 12,5%, iar M. Ghimpu – cu 7,5%. I. Dodon a fost prezentat în volum de 6,7%, I. Leancă – de 4,7%, iar M. Laguta – de 1,8%. D. Ciubașenco și A. Guțu au acumulat aproximativ același volum procentual de 1,7 la sută și, respectiv, 1,6 la sută, fiind urmați de I. Popenco – cu 1,2 la sută, V. Ghilețchi – cu 0,8 la sută și S. Radu – cu 0,5 la sută.

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ.

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, partea dominantă a reflectării, de 40,1%, a acumulat PPDA, fiind urmat de PDM – cu 25,1%, PAS – cu 10,6% și PL – cu 6,0%. PSRM a avut o prezență de 5,2%, iar CI – 3,5%, urmat de PPEM, cu 3,2%. PN și MR au acumulat aproximativ același volum procentual de 2,7 la sută și, respectiv, 2,6 la sută, fiind urmați de PPD, cu 1,1 la sută.

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, cu excepția PDM, care a avut parte de o prezentare accentuat negativă.

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 83,4%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 16,6%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) Codul audiovizualului: *„Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”*; *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”*. Astfel, se atestă un dezechilibru între PPDA și candidatul acestuia, A. Năstase, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Așadar, în subiectul din 03.10.2016 – despre cererea PPDA de a exclude PDM din cursa prezidențială pentru încălcarea flagrantă a legii, reprezentanții PPDA susțin că exponenții din PDM au comandat editarea a peste un milion de broșuri cu mesaje denigratoare și calomnioase la adresa A. Năstase. Lipsește poziția PDM. În subiect se menționează că, deocamdată, reprezentanții PDM nu au venit cu o reacție; Subiect din 05.10.2016 – despre acțiunea de protest din fața Președinției, organizată de către membrii și susținătorii PPDA împotriva promulgării pachetului 7 legi de către președintele N. Timofti. În acest sens, A. Năstase vine cu o declarație: *„El este mut, el este absent. Este un președinte al huntei, un președinte al mafiei. Acest individ a stat 4 ani de zile și a ținut locul de președinte. A primit în zadar banii oamenilor... Această crimă pe care a săvîrșit-o Timofti împotriva propriului popor trebuie să constituie dreptul unei anchete condusă de un procuror general independent. Acest individ se face vinovat de uzurparea puterii de stat și acest individ va fi tras la răspundere împreună cu Plahotniuc...”*. Lipsește poziția lui N. Timofti.

Prin scr. nr. 174-E/04 din 20.10.2016 cu referire la *Raportul de monitorizare privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 de către postul de televiziune „Jurnal TV”, pentru perioada 30 septembrie – 09 octombrie 2016*, remis repetat (scr. nr. 517 din data 12.10.2016 și nr. 528 din data de 19.10.2016), „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L., titulara postului de televiziune „Jurnal TV”, susține că sînt *„acuzări de comiterea unor încălcări”* referitor la conotația reflectării candidaților electoral (Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atît pozitiv, cît și negativ.). Ținem să menționăm că derogarea atestată de la prevederile art. 7 alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului se referă nu la indicatorul calitativ (conotația reflectării: pozitiv, neutră, negativ), ci la indicatorul cantitativ, care, potrivit rezultatelor monitorizării, a indicat că A. Năstase, candidatul PPDA la funcția de Președinte al Republicii Moldova, a fost cel mai mediatizat candidat electoral, cu un volum de timp de 33 min. 27 sec., ceea ce constituie 45,5% din volumul total al reflectării candidaților electorali.

„JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L. susține că CCA nu poate aplica sancțiuni în baza art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului din motivul că există o cauză judiciară la Curtea de Apel din Chișinău pe acest articol înaintată de „Jurnal TV” privind anularea pct. 8 din Decizia nr. 155 din 07.11.2014. Totodată, petiționarul invocă faptul că a solicitat obținerea poziției Plenului Curții Supreme de Justiție *„bazîndu-se pe prevederile art. 12/2 CPC, potrivit căruia, dacă în procesul judecării pricinii într-o instanță de judecată se atestă dificultăți la aplicarea corectă a normelor de drept material sau procedural, instanța de judecată solicită Plenului Curții Supreme de Justiție din oficiu sau la cererea participanților la proces să emită un aviz consultativ cu privire la modul de punere în aplicare a legii”*. Cu referire la cele invocate de „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L. afirmăm că avizul consultativ la care se face trimitere nu este menționat în scr. nr. 174-E/04 din 20.10.2016, ceea ce ne face să credem că Plenul Curții Supreme de Justiție nu a emis nici un aviz cu

referire la anularea pct. 8 din Decizia nr. 155 din 07.11.2014. Mai mult ca atât, nu este nici o decizie judecătorească definitivă care limitează competența CCA de a aplica prevederile art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului.

O altă obiecție înaintată de JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L. se referă la derogările de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului – *„În privința subiectului din data de 10.10.2016, ne expunem din start nedumerirea, deoarece, chiar și în textul raportului se indică că în subiect se menționează că, deocamdată, reprezentanții PDM nu au avut nici o reacție. Aceasta presupune că noi am încercat să obținem și poziția PDM, a concurentului lor, doar că aceștia refuză să se pronunțe. Dacă e să mergem după logica persoanelor care au întocmit raportul noi trebuie să fim sancționați pentru faptul că cineva a refuzat să comenteze, să-și expună poziția asupra unor acuzații directe!?”*. Cu referire la cele invocate specificăm:

- Afirmările „deocamdată, reprezentanții PDM nu au venit cu reacție” denotă că postul de televiziune „Jurnal TV” nu a întreprins nici o încercare de a solicita opinia părții implicate, or, în subiect nu se regăsește fraza precum că „reprezentanții PDM au refuzat să comenteze acuzațiile aduse” sau alte formulări care ar indica faptul că postul de televiziune a depus toate eforturile pentru a obține poziția PDM, iar aceștia, la rândul lor, au refuzat să se expună.
- Postul de televiziune „Jurnal TV” susține că poziția oficială a PDM asupra acestui subiect a apărut abia la data de 06.10.2016, fapt ce arată, încă o dată, că postul nu a întreprins nici o măsură pentru a obține poziția PDM, ci a așteptat reacția acestuia.

Cu referire la subiectul din 05.10.2016, „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L. susține că în știre nu apare doar poziția lui A. Năstase, după cum se insinuează în raport, ci și a altor persoane, *„împrejurări în care nu poate fi vorba despre încălcarea art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului atât timp cât avem mai multe opinii asupra aceluiași subiect”*. La cele invocate, ținem să accentuăm că acuzații grave aduse în cadrul subiectului la adresa Președintelui Republicii Moldova, N. Timofti, au fost aduse de candidatul PPDA la funcția de șef al statului, A. Năstase. Cum ar fi: *„...președinte al mafiei”*; *„acest individ se face vinovat de complicitate la uzurparea puterii de stat”*; *„ceea ce a făcut acum Președintele Timofti, crima pe care a săvârșit-o împotriva propriului popor trebuie să fie ținta unei anchete...”*; *„...acest președinte este al mafiei, este al lui Plahotniuc”*. Totodată, afirmăm că subiectul indicat de „Jurnal TV” în scrisoare și care a succedat reportajul menționat în raport nu conține referi la acuzațiile aduse de A. Năstase în adresa lui N. Timofti, ci se referă la protestul organizat de PPDA, fapt pe care îl recunoaște însuși radiodifuzorul prin următoarea frază: *„În cadrul acestui reportaj a fost enunțată și poziția oficială a lui N. Timofti, care a fost expusă de Secretarul general al Președinției, Ion Păduraru:... „protestul este o acțiune cu caracter electoral”. El a mai spus că decretul șefului statului a fost o decizie necesară și o responsabilitate asumată pentru lansarea unor semnale pozitive partenerilor de dezvoltare și potențialilor investitori pentru evitarea unui colaps financiar amenințător pentru statul nostru”*.

De specificat, „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L. cere încetarea examinării Raportului de monitorizare a principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, pe perioada 30 septembrie – 09 octombrie 2016.

În cadrul ședinței publice, membrii CCA au declarat că argumentele expuse în scr. nr. 174-E/04 din 20.10.2016 nu sunt plauzibile și că „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L. a tergiversat intenționat examinarea *Raportului de monitorizare privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 de către postul de televiziune „Jurnal TV”, pentru perioada 30 septembrie – 09 octombrie 2016*. Totodată, membri CCA au specificat că, luând în considerare faptul că ne aflăm în perioada campaniei electorale prezidențiale, postul de televiziune „Jurnal TV” ar trebui să se organizeze astfel încât să reușească să examineze rezultatele monitorizărilor remise de CCA, așa cum procedează și alte posturi de televiziune supuse monitorizării.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului, ale Statutului CCA, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, ale Deciziei CCA nr.

25/145 din 26.09.2016, și ca urmare a examinării Raportului de monitorizare a principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Prime”, „Canal 3”, „Canal 2”, „Publika TV”, „TV 7”, „Accent TV”, „Pro TV Chișinău”, „Jurnal TV”, „N 4”, „Realitatea TV”, „Ren Moldova”, „NTV Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova), pentru perioada 30 septembrie – 09 octombrie 2016,
Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

1. A aplica avertizare publică „JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru nerespectarea pct. 3.1 lit. a) din Condițiile la licența de emisie seria AA nr. 073710 din 03.07.2009 (nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2), (3), (4) lit. c) din Codul audiovizualului), în conformitate cu art. 38 alin. (2) lit. b) și lit. f) și alin. (3) lit. a) din Codul audiovizualului.

2. În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (8) din Codul audiovizualului și ale Deciziei CCA nr. 96 din 17.10.2008, la data aducerii la cunoștință (primirea prin scrisoare recomandată a deciziei), postul de televiziune „Jurnal TV” va executa prezenta decizie, va înlătura derogările atestate și va comunica publicului motivele și obiectul sancțiunii, în formula legislației în vigoare.

3. Decizia respectivă este executorie de la data adoptării și aducerii la cunoștință radiodifuzorului vizat prin scrisoare recomandată, cu publicarea ulterioară în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a organului emitent.

4. Postul de televiziune „Jurnal TV” va prezenta, în termen de 15 zile, din momentul aducerii la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre măsurile întreprinse în vederea lichidării încălcărilor atestate.

5. În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (9) din Codul audiovizualului, prezenta decizie poate fi contestată în instanța de judecată, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 30 de zile de la data adoptării și aducerii la cunoștință radiodifuzorului.

6. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

7. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

PREȘEDINTELE

Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dinu CIOCAN